

Derivanza e migraziun dals tschierv vers sid

Retschertga davart ils tschiervs tranter Grischun e Tessin

■ (cp) En la Val Mesauca ed en las vals cunfinantas dal chantun Tessin è l'effectiv da tschiervs creschì cuntinudamain ils ultims 20 onns. Quest svilup è accumpagnà da pli e pli bleras annunzias da gronds donns da selvaschina en il gaud, vi da culturas agriculas sco er vi da vignas, cunzunt en la part sid da la Val Mesauca ed en il district da Bellinzona. Ina retschertga duai ussa sclerir la derivanza e la migraziun dals animals. Danunder derivan ils tschiervs che sa trategnan en la Val Mesauca ed en las vals cunfinantas dal chantun Tessin e che chaschunan là pli e pli gronds donns en il gaud e vi dal terren cultivà? Vegnan els dals gauds da feglia da la regiun, nua che la chatscha è difficila? Vegnan els da l'asil federal da selvaschina Trescolmen? U vegnan els schizunt da l'Italia? In nov project dals chantuns Grischun e Tessin duai responder questas dumondas.

Per observar las migraziuns dals animals han 18 tschiervs survegnì emetturs. Plinavant èn animals er vegnids marcads en moda tradiziunala cun marcas d'ureglia e cun cularins. Tut ils emetturs applitgads derivan da projects anteriurs.

Las experientschas cun il project Reticon, ch'è vegnì realisà ils onns 2009 fin 2014 en la regiun da cunfin dals trais pajais Svizra, Liechtenstein e Vorarlberg, èn in agid er tar quest nov project. In avantatg èn er las enconuschientschas ch'ins ha fatg durant blers onns cun tschiervs cun emetturs en il Parc Naziunal Svizzer.

Plinavant vegnan montadas traplas fotograficas per lung dals trutgs da selvaschina per pudair determinar la grondezza da las gruppas migrantas. Tras la cumbinaziun da dus differents sistems (emetturs e traplas fotograficas) vegn applitgada – ord vista scientifica – ina metoda nova. Las lavurs al lieu vegnan exequidas dals guardiaselvaschina grischuns e tessinai.

Il project duai vegnir terminà fin mez da l'onn 2019. Suentur dus onns vegnan ils emetturs prendids enavos, revedids e lura puspè applitgads. Ils custs vegnan repartids sin ils differents partenaris dal project. D'impurtanza è il studi er en vista ad in'eventuala fundaziun dal Parc Naziunal Adula. La populaziun è appellada d'annunziar als organs da surveglianza da chatscha tut las observaziuns da tschiervs marcads.

Tschierv cun emettur.